

ผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ” (Best Practice) สถานศึกษาคุณธรรม
 เรื่อง การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สู่การปฏิบัติ
 ด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model
 โดยบุคลากรพุทธนวัตกรรมการพัฒนา “วัง” To ME (ยาสองมิตแรก)

ปีการศึกษา ๒๕๖๘

นางวิชรีภรณ์ กลมกล่อม
 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนสีกัน (วัฒนानันท์อุปถัมภ์)
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาคุณธรรม ตามโครงการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง” To ME ของโรงเรียนสีกัน (วัฒนानันท์อุปถัมภ์) เรื่อง การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วย SEEKAN Model เป็นกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” บนพื้นฐานของความปลอดภัย ความสุข และความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พร้อมเผชิญโลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างมีคุณภาพ โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) เป็นแนวทางหนึ่งที่มีน้อมนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยใช้ “ธรรมนาวา” เรือหลวงแห่งธรรม เป็นกรอบแนวคิดในการหล่อหลอมจิตใจ สร้างสำนึกคุณธรรมจากภายในตนเอง (To ME) อันประกอบด้วย การตระหนักรู้ การกำกับตนเอง และการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมเชิงบวกอย่างยั่งยืน เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้เรียน เป็นพลเมืองที่ดีตามรอยพระยุคลบาท พร้อมกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในทุกมิติของการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างคนดีของสังคม จึงได้กำหนดเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน ระบุความสำคัญไว้ในวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน มุ่งสู่การพัฒนาตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวโดยบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ การบริหารงาน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรม ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนคุณธรรมให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

โรงเรียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม และเกิดประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

วัชรินทร์ กลมกล่อม

รองผู้อำนวยการโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแผน

แผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 68

แผนพัฒนาการศึกษา

แผนผังขั้นตอนการดำเนินงาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สถานศึกษาคุณธรรม เรื่อง การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สู่การปฏิบัติ โดยบูรณาการพุทธรัตตรม ธรรมนาวา “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) ปีการศึกษา ๒๕๖๘	๑
๑. ความเป็นมาและสภาพของปัญหา	๑
๒. ลักษณะสำคัญของวิธีการดำเนินงาน	๕
๓. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน	๗
๔. เป้าหมาย	๘
๕. ลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน	๘
๖. ผลการดำเนินงาน	๑๕
๗. บทเรียนที่ได้รับ	๑๖
๘. ปัจจัยที่ความสำเร็จ	๑๗
๙. การเผยแพร่ / การได้รับการยอมรับ / รางวัลที่ได้รับ	๑๘
บรรณานุกรม	๒๐
ภาคผนวก	๒๑

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองดี

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
 ๑. ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
 ๒. ยึดมั่นในศาสนา
 ๓. มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
 ๔. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม
 ๑. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี-ชอบ/ชั่ว-ดี
 ๒. ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
 ๓. ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งชั่ว
 ๔. ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง
๓. มีงานทำ มีอาชีพ
 ๑. การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัวหรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษา ต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำจนงานสำเร็จ
 ๒. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด
 ๓. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพมีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเอง และครอบครัว
๔. เป็นพลเมืองดี
 ๑. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
 ๒. ครอบครัว-สถานศึกษาและสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่ เป็นพลเมืองดี
 ๓. การเป็นพลเมืองดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำ เพื่อบ้านเมืองได้ก็ควรทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ทำด้วยความมีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

แบบรายงาน “แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ” สำหรับสถานศึกษาคุณธรรม

ตามโครงการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง” To ME

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๘

ชื่อผลงาน (Best Practice) : การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม

“SEEKAN Model” โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง” To ME

(ยาสองเม็ดแรก)

คำสำคัญ : พระบรมราโชบายด้านการศึกษา, นวัตกรรม SEEKAN Model, พุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง”

(ยาสองเม็ดแรก) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

ความเป็นมาและสภาพของปัญหา

ประเทศไทยมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต การผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ และการสร้างเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถแข่งขันในระดับสากล การพัฒนาการศึกษาจึงไม่ใช่เพียงแค่การถ่ายทอดความรู้โดยตรง แต่ต้องรวมถึงการพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนควบคู่ไปด้วย พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้การศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็น “คนดี มีปัญญา มีอาชีพ” เพื่อสานต่อพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ว่า การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้น้อมนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผล ซึ่งประกอบด้วยแนวพระบรมราโชบาย ๔ ด้าน คือ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา ๖) ที่กำหนดให้การจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม เพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๒)

หนึ่งในแนวทางสำคัญที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมไทยและพุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง” เรือหลวงแห่งธรรม To ME (ยาสองเม็ดแรก) เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงและความเข้มแข็งทางจิตใจ โรงเรียนสีกัน (วัดนานันท์อุบลรัตน์) จึงได้นำ “ศีล ๕” มาเป็นคุณธรรมในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยศีล ๕ ประกอบด้วยข้อปฏิบัติพื้นฐาน ได้แก่ การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ (เมตตาและกรุณา) การงดเว้นจากการลักทรัพย์ (ชื่อสัตย์สุจริต) การงดเว้นจากการประพฤตินอกใจ (ความรับผิดชอบในความสัมพันธ์) การงดเว้นจากการพูดเท็จ (การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาและสุภาพ) และการงดเว้นจากการเสพสิ่งเสพติดมีนเมา (การควบคุมตนเอง) ซึ่งหลักการเหล่านี้ถือเป็นรากฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข (Rahula, ๑๙๗๔; Narada Thera, ๑๙๙๒)

การดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธรวัตกรรมการธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) มาใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน โดยได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดการบริหารเชิงระบบ (Systematic Management) ที่เน้นการวางแผนและการจัดการอย่างเป็นขั้นตอน (Robbins & Coulter, ๒๐๑๖) ผสมผสานกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน (Likert, ๑๙๖๗)

แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาคุณธรรมของ Kohlberg (๑๙๘๑) ที่เน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมคุณธรรมผ่านกระบวนการเรียนรู้และการเสริมแรง นอกจากนี้หลักการสำคัญของการบริหารนี้คือ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งคุณธรรม (Organizational Culture of Ethics) โดยผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถซึมซับพฤติกรรมตามศีล ๕ ได้อย่างยั่งยืน (Bandura, ๑๙๗๗; Deci & Ryan, ๒๐๐๐)

การบูรณาการพุทธรวัตกรรมการธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัย และการทำกรรมดี อย่างเป็นระบบในสถานศึกษาผ่าน SEEKAN Model จึงเปรียบเสมือนเข็มทิศและรากฐานของจิตใจก่อนเข้าสู่กระบวนการขัดเกลาตนเอง เพื่อให้เกิดความมั่นคงและความเข้มแข็งทางจิตใจ มีสติและรู้เท่าทันอารมณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนั้น ช่วยเสริมสร้างคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ส่งผลให้โรงเรียนมีวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งด้านคุณธรรม และสังคมได้รับพลเมืองที่มีคุณภาพด้านความรู้และคุณธรรม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนและประเทศชาติ (Fullan, ๒๐๑๔)

โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ มีนักเรียนจำนวน ๒,๒๔๐ คน (ข้อมูลนักเรียน ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘) มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ ของประเทศ ในบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ ๒๑ จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนทางด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยการระดมความคิดเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู บุคลากร นักเรียน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านความประพฤติหลายประการ ได้แก่ การขาดความรับผิดชอบ ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ชอบเล่นโทรศัพท์มือถือระหว่างเรียน เล่นเกม และพูดจาไม่สุภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพึงพอใจ และจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน พบว่า

การพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงมีวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การอบรมคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการให้ความรู้ทางวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จะต้องเริ่มจากการสร้างความศรัทธา ความตระหนัก และความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ความดีแก่นักเรียนในวัยเรียนได้ดี ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วย SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรมการธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) มาใช้ในการบริหารงานและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระยะยาว เน้นการสร้างวัฒนธรรมเชิงบวกผ่านการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน โดยบูรณาการกับพุทธนวัตกรรมการธรรมนาว่า “วัง” ยาสองเม็ดแรก ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัย และการทำกรรมดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงและความเข้มแข็งในการดำเนินชีวิต โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ในการร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ภายนอก จากบริบทของโรงเรียนมาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม “SEEKAN Model” เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาผ่านกิจกรรมต่าง ๆ แต่การดำเนินงานในสถานศึกษายังพบปัญหาหลายประการ เช่น การขาดโครงสร้างที่ชัดเจนในการดำเนินงาน มีทรัพยากรไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือด้านเครือข่ายในชุมชน และการประเมินผลการจัดการศึกษาที่มักยึดติดกับเกณฑ์เชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพ

ด้วยเหตุนี้โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์) จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สู่การปฏิบัติ ด้วย SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรมการธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) มาใช้ในการบริหารงานและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระยะยาว เน้นการสร้างวัฒนธรรมเชิงบวกผ่านการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัย และการทำกรรมดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงและความเข้มแข็งในการดำเนินชีวิต โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ในการร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ภายนอก จากบริบทของโรงเรียนมาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

สภาพทั่วไป

๑. สภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) พื้นที่เดิมส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จึงได้ชื่อว่า ทุ่งสีกัน อาชีพดั้งเดิมของประชากรทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ชุมชนดั้งเดิมคือชุมชนตลาดกลาง ชุมชนตลาดฝั่งโขง ชุมชนม่วงมณีและยังมีชุมชนเลียบคลองนายกิม ต่อมาเมื่อทำอากาศยานดอนเมืองกรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในเขตดอนเมือง ความต้องการพื้นที่เพื่ออยู่อาศัยและการประกอบการด้านพาณิชยกรรมมีมากขึ้น มีชุมชนเป็นหมู่บ้านจัดสรรเพิ่มขึ้น เช่น หมู่บ้านปิ่นเจริญ ๑ - ๔ หมู่บ้านแหลมทอง หมู่บ้านศิริสุข หมู่บ้านบุญอนันต์ ฯลฯ ตลอดทั้งชุมชนที่เป็นอาคารพาณิชย์ มีถนนสายสำคัญ เช่น ถนนสรองประชา ถนนวิภาวดีรังสิต มีเขตติดต่อ ได้แก่ เขตหลักสี่ พหลโยธิน ลำลูกกา บางเขน ปากเกร็ด ปทุมธานี การเดินทางสะดวก

๒. บรรยากาศของโรงเรียน

โรงเรียนมีบรรยากาศ ร่มรื่น สะอาด ช่วยทำให้จิตใจแจ่มใส ปลอดภัย มีป้ายแสดง “คุณธรรมอัตลักษณ์” ของโรงเรียนอย่างชัดเจนห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ครู และนักเรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครูรักและเมตตาศิษย์ นักเรียนรักและเคารพคุณครู บุคลากรในโรงเรียน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ผู้บริหารใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อให้ครูทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน

๓. สภาพชุมชนใกล้เคียง

โรงเรียนสีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ตั้งอยู่ในเขตชุมชน แขวงดอนเมือง เขตดอนเมือง โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เขตดอนเมืองได้แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ แขวง ดังนี้

➤ แขวงสีกัน แนวเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ แขวงสนามบิน เขตดอนเมือง

ทิศใต้ ติดต่อกับ แขวงดอนเมือง เขตดอนเมือง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

➤ แขวงดอนเมือง แนวเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ แขวงสนามบิน เขตดอนเมือง

ทิศใต้ ติดต่อกับ แขวงตลาดบางเขน และแขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

➤ แขวงสนามบิน แนวเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ แขวงสายไหม และแขวงคลองถนน เขตสายไหม

ทิศใต้ ติดต่อกับ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ แขวงสีกัน และแขวงดอนเมือง เขตดอนเมือง
และแขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่

สถานศึกษาในเขตดอนเมือง แบ่งเป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดดอนเมือง (ทหารอากาศอุทิศ) โรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาบอนุสรณ์) โรงเรียนบำรุงรวิธรรมวิทยา โรงเรียนเปรมประชา (สายหยุด-เกษมสงเคราะห์) โรงเรียนพหลโยธิน (พวงเจริญอุปถัมภ์) โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม (สินทรัพย์-เพ็ญสุวรรณอนุสรณ์) โรงเรียนเอกชน จำนวน ๑๓ แห่ง อาทิ โรงเรียนธนิทรวิทยา โรงเรียนพระฤทัยดอนเมือง โรงเรียนบริบูรณ์ศิลปศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนดอนเมือง (ทหารอากาศบำรุง) โรงเรียนดอนเมือง จาตุรจินดา และโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) สถานศึกษาอาชีวศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วัดในเขตดอนเมือง มีทั้งหมด ๗ แห่ง ได้แก่ วัดดอนเมือง พระอารามหลวง วัดเวฬุวนาราม (ไผ่เขียว) วัดสีกัน (พุทธสยาม) วัดเทพนิมิตต์ วัดคลองบ้านใหม่ วัดพรหมรังษี วัดสายอำพันธ์เอมสาร และมีโบสถ์ของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ได้แก่ วัดมารีสวรรค์ ซึ่งตั้งอยู่ในโรงเรียนพระฤทัยดอนเมือง

ลักษณะสำคัญของวิธีการดำเนินงาน

การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ มิได้มุ่งเน้นเพียงด้านวิชาการ หากแต่ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สอดคล้องกับหลักพระพุทธศาสนา สถานศึกษาจึงได้ดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model จึงเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และจิตใจ โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรมธรรมนาว่า “วัง” To Me (याสองเม็ดแรก) เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาภายในของผู้เรียน มีลักษณะสำคัญของการดำเนินงาน ดังนี้

SEEKAN Model ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๖ ประการ คือ

S (Strategy) การวางแผนและใช้แผนกลยุทธ์ในการนำ กำหนดและควบคุมการทำงานทุกอย่าง เพื่อให้การทำงานหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ มีทิศทางที่ถูกต้อง ตรงเป้าหมายและเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

E (Education management technology) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการศึกษาทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ เพื่อให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และมีความเป็นสากล

E (Ethics) มุ่งเน้นและเสริมสร้างให้ครู บุคลากร และนักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณในการทำงาน เข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวของจิตใจ และใช้ในชีวิตได้

K (Knowledge management) มีการจัดการความรู้ที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคนิควิธีการทำงานระหว่างเพื่อนครูและบุคลากรด้วยกัน สามารถนำไปขยายผลและต่อยอดในทุก ๆ ด้าน

A (Achievement) การทำงานที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพ โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) เป็นหลักในการกำหนดควบคุมขั้นตอนการทำงาน และเรียนรู้พัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

N (Network building and participatory) การสร้างเครือข่ายในการทำงานและการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม สร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่มากขึ้น ลดความขัดแย้ง

การบูรณาการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) ได้แก่

๑. การพัฒนาผู้เรียนบนฐานจิตสำนึกและสติ การดำเนินงานเน้นให้ผู้เรียนฝึกการระลึกถึงพระรัตนตรัย เป็นฐานของจิตใจ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ ความสงบ และศรัทธาในคุณความดี อันเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับพระบรมราโชบายที่มุ่งให้การศึกษาสร้างคนดีควบคู่กับคนเก่ง ได้แก่ กิจกรรมการสวดมนต์ นั่งสมาธิ ในตอนเช้าหลังเคารพธงชาติ กิจกรรมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมอิมบิอุณวันศุกร์

๒. การสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เริ่มจากการรู้เท่าทันอารมณ์ การบูรณาการ “การทักอารมณ์” เป็นกระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต รับรู้ และยอมรับอารมณ์ของตนเองอย่างไม่ตัดสิน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมพฤติกรรม คิดอย่างมีเหตุผล และตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมตามหลักพระบรมราโชบาย

๓. การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และวิชาการ การน้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติ ไม่ได้แยกคุณธรรมออกจากความรู้ทางวิชาการ แต่บูรณาการ การระลึกถึงพระรัตนตรัย และการทักอารมณ์ เข้ากับการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึก ทั้งด้านสติปัญญาและจิตใจ

๔. การพัฒนาวินัยเชิงบวกผ่านสติและปัญญา การดำเนินงานมุ่งสร้างวินัยในตนเองของผู้เรียน โดยฝึกสติจากการระลึกถึงพระรัตนตรัย และการทักอารมณ์ เป็นเครื่องมือในการกำกับพฤติกรรม แทนการควบคุมด้วยการบังคับหรือการลงโทษ สอดคล้องกับพระบรมราโชบายที่เน้นการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน

๕. การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการฝึกสติ ความสงบ และการอยู่ร่วมกันอย่างมีเมตตา โดยนำหลักยา สองเม็ดแรกมาใช้ในกิจวัตรประจำวัน เช่น การเริ่มกิจกรรมในแต่ละวันด้วยการสวดมนต์ นั่งสมาธิ ระลึกถึงพระรัตนตรัย และใช้การทักอารมณ์ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง ทำให้เรามีสติมากขึ้น จิตใจสงบ และรู้จักปล่อยวาง

๖. การพัฒนาครูและบุคลากรให้เป็นต้นแบบทางจิตใจ ครูและบุคลากรทางการศึกษาน้อมนำหลักการระลึกถึงพระรัตนตรัยและการทักอามรณ์มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และเสริมสร้างความน่าเชื่อถือในการขับเคลื่อนพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติจริง

๗. การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการหล่อหลอมผู้เรียน การดำเนินงานเปิดโอกาสให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการฝึกสติและการรู้เท่าทันอามรณ์ของผู้เรียน เพื่อให้การพัฒนาด้านจิตใจเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกันทุกบริบทของชีวิต

๘. การติดตามและประเมินผลเชิงคุณภาพ การประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนากิจการด้านจิตใจ อารมณ์ และพฤติกรรมของผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จาก การสังเกต การสะท้อนคิด และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นหลัก

การบูรณาการ ยาสองเม็ดแรกของธรรมนาวา (To Me) เข้ากับการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา เป็นการพัฒนากิจการด้านจิตใจที่เริ่มจาก “ภายในจิตใจ” สู่ “พฤติกรรมภายนอก” ทำให้การจัดการศึกษาเกิดความลึกซึ้ง มีความหมาย และยั่งยืน อันนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติ

วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

๑. เพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาจิตใจควบคู่กับสติปัญญา

๒. เพื่อบูรณาการยา ๒ เม็ดแรกของธรรมนาวา “วัง” (To Me) ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัยและการทักอามรณ์ เข้าสู่การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

๓. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบาย ได้แก่ มีวินัย มีคุณธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยใช้กระบวนการฝึกสติจากการระลึกถึงพระรัตนตรัยและการทักอามรณ์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสติ รู้เท่าทันอามรณ์ และสามารถกำกับตนเองได้ อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ

๔. เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสติ มีความตระหนักรู้ในตนเอง และสามารถใช้หลักธรรมเป็นฐานในการทำงานและการแก้ไขปัญหา มีวัฒนธรรมการทำงานที่ตั้งอยู่บนความเข้าใจ ความเมตตา และการทำงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมายร่วม

๕. เพื่อสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้านจิตใจและคุณธรรม ส่งเสริมให้มีความเมตตา ความเข้าใจ และการอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. ผู้เรียนร้อยละ ๙๐ มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน

๒. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ ๙๐ มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึก และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๓. สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๔. สถานศึกษามีรูปแบบการดำเนินงานตามนวัตกรรม SEEKAN Model ที่บูรณาการ พุทธนวัตกรรมธรรมนาว่า “วัง” To ME อย่างเป็นระบบ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน และมีเอกสารประกอบครบถ้วน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ ๑๐ เพื่อให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ เป็นพลเมืองดี เพื่อนำไปสู่เอกลักษณ์ของลูกสีกันฯ “เป็นคนดี มีปัญญา และมีจิตสาธารณะ”

๒. นักเรียนมีสติ รู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตนเอง สามารถจัดการอารมณ์ได้เหมาะสม และแสดงออกถึงความมีวินัย คุณธรรม และจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง มีความเข้มแข็งทางจิตใจ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาและความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

๓. ครูและบุคลากรมีความตระหนักรู้ในตนเอง ใช้หลักธรรมเป็นฐานในการทำงาน การสื่อสาร และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกิดความสัมพันธ์เชิงบวกในสถานศึกษา

๔. สถานศึกษามีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความปลอดภัยทางใจ ผู้เรียนและครูรู้สึกมั่นคงอบอุ่น และมีความหมายต่อการอยู่ร่วมกัน

ลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน

การขับเคลื่อนการดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) ดำเนินการโดยนำหลักควบคุมคุณภาพงานวงจรเดมมิง PDCA ได้แก่ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ขั้น ติดตามประเมินผล (Check) ขั้นปรับปรุงพัฒนา (Act) มาใช้ในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ สํารวจ

ดำเนินการสำรวจบริบท สภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลการเรียน พฤติกรรมนักเรียน และสภาพแวดล้อมทางจิตใจ ควบคู่กับการสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง (To ME) ผ่าน “ยาสองเม็ดแรก” ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัย และการทำกรรมดี เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคุณธรรมจากภายใน

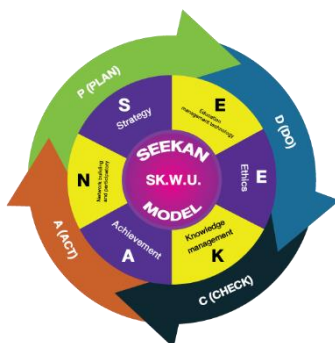
ขั้นที่ ๒ สร้างความตระหนัก

๒.๑ จัดประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาว่า “วัง” To Me (ยาสองเม็ดแรก) ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๒ สร้างความเข้าใจร่วมเกี่ยวกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาและแนวคิด SEEKAN Model ให้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยจัดกิจกรรมอบรม สื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมบูรณาการธรรมนาว่า “วัง” To ME ในกิจกรรมหน้าเสาธง ห้องเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างพลังใจ การมีส่วนร่วม และความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

ขั้นที่ ๓ ดำเนินงาน

การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการหลักพุทธธรรม ธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) เข้ากับการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ กิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเน้นการฝึกสติ การรู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตนเอง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วินัย คุณธรรม และจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันดำเนินการโดยนำหลักควบคุมคุณภาพงานวงจรเดมมิง PDCA ได้แก่ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ขั้นติดตามประเมินผล (Check) ขั้นปรับปรุงพัฒนา (Act) ดังนี้

วงจรคุณภาพ PDCA การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการหลักพุทธธรรม ธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก)

ขั้นวางแผน (Plan-P)

๑. ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณธรรมของสถานศึกษา โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษามาเป็นกรอบแนวคิดหลัก

๒. สำรวจบริบท สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น และระดับคุณธรรมของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๓. วางแผนการดำเนินงานตาม SEEKAN Model โดยกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกิจกรรมที่บูรณาการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัย และการทำกรรม)

๔. จัดทำแผนปฏิบัติการ กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียนอย่างชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาว่า “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก)

๕. กำหนดคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมอัตลักษณ์ โดยคำนึงถึงบริบทและสภาพทั่วไปของสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการคิด ปรับปรุง พัฒนา และมีการวัดผล ประเมินผล ดูบริบทและสภาพทั่วไปของสถานศึกษาจากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีจุดแข็งและจุดอ่อนอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนให้สถานศึกษาได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาในทางที่ดีขึ้นตามลำดับ

ปรัชญา

นตฺถิ ปญฺญา สมาอาภา “แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี”

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล บนพื้นฐาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ตามแนววิถีพุทธ มีจิตสาธารณะ และดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

๒. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สู่มาตรฐานสากล

๓. พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารอย่างน้อยสองภาษา สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๔. พัฒนาผู้เรียนให้ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานความเป็นไทยใส่ใจสิ่งแวดล้อม

๕. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๖. พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการด้วยระบบคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ระดับองค์กร

๑. ผู้เรียนเป็นคนที่มีความสุข ตามแนววิถีพุทธ และมีจิตสาธารณะ
๒. ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และมีความสามารถเทียบเคียงมาตรฐานสากล
๓. ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารอย่างน้อยสองภาษา และสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย
๔. ผู้เรียนสามารถดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
๕. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสูงขึ้น มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ
๖. โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความสามารถเทียบเคียงมาตรฐานสากล
๒. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และตระหนักในคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นฐานความเป็นไทย
๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๔. ส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะและความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นคุณภาพและความเป็นเลิศ

เอกลักษณ์ โรงเรียนวิถีพุทธ จิตอาสา

อัตลักษณ์ จัดการศึกษาโดยใช้หลักไตรสิกขา

ค่านิยม Smart and excellent

ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do-D)

๑. ดำเนินกิจกรรมสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเกี่ยวกับ SEEKAN Model และธรรมนาวา “วัง” To ME
๒. บูรณาการหลักธรรม (ยาสองเม็ดแรก) เข้าสู่การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการบริหารจัดการชั้นเรียน
๓. ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกสติ รู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตนเองอย่างต่อเนื่อง
๔. สนับสนุนกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม วินัย และจิตสาธารณะ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรม

การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model มีหลักการดำเนินงาน ๖ ประการ ดังนี้

S (strategy) การวางแผนและใช้แผนกลยุทธ์ในการกำหนดและควบคุมการทำงานทุกอย่าง เพื่อให้การทำงานหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ มีทิศทางที่ถูกต้อง ตรงเป้าหมายและเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

E (Education management technology) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษา ทั้งในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ เพื่อให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และมีความเป็นสากล

E (Ethics) มุ่งเน้นและเสริมสร้างให้ครู บุคลากร และผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณในการทำงาน มีความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวของจิตใจและใช้นำชีวิตได้

K (Knowledge management) มีการจัดการความรู้ที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคนิควิธีการทำงานระหว่างเพื่อนครูและบุคลากรด้วยกัน ให้เกิดการขยายผลและต่อยอดในทุก ๆ ด้าน

A (Achievement) การทำงานมุ่งเน้นประสิทธิภาพ โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) เป็นหลักในการกำหนด ควบคุมการทำงาน และเรียนรู้ พัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

N (Network building and participatory) การสร้างเครือข่ายในการทำงานและการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม สร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่มากขึ้น ลดความขัดแย้ง

ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check-C)

๑. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากพฤติกรรมนักเรียน ผลการเรียนรู้ และบรรยากาศทางจิตใจในสถานศึกษา

๒. ประเมินระดับความสำเร็จของการบูรณาการ SEEKAN Model และธรรมนาวา “วัง” To ME ต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๓. รวบรวมผลสะท้อน (Reflection) จากนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ปัญหาและอุปสรรค

ขั้นปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Act-A)

๑. นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผน กระบวนการ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน

๒. ขยายผลการดำเนินงานสู่ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

๓. ผลักดันให้การใช้ SEEKAN Model และธรรมนาวา “วัง” To ME เป็นวิถีปฏิบัติปกติของสถานศึกษา เกิดวัฒนธรรมองค์กรด้านคุณธรรมที่ยั่งยืน

ขั้นที่ ๔ นำความรู้สู่การปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมให้นักเรียนและครูนำหลักธรรมไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน ผ่านกิจกรรมเชิงปฏิบัติ เช่น กิจกรรมจิตอาสา การแก้ปัญหาเชิงบวก การทำงานเป็นทีม และการสะท้อนคิด (Reflection) โดยพิจารณาปัญหาสำคัญของโรงเรียนที่ต้องการแก้ไข หรือพิจารณาจากพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ชัดเจนและยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมายของพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

๒. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมอิมบิบูวันศุกร์เพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนา ให้ครูและบุคลากร รวมถึงนักเรียน ได้ใส่บาตรร่วมกันในวันศุกร์ เดือนละ ๑ ครั้ง และทุกวันพระจะมีการสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ นั่งสมาธิ เพื่อให้นักเรียนจิตใจสงบ มีสมาธิ ก่อนเริ่มทำกิจกรรมอื่น ๆ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

๓. โรงเรียนจัดกิจกรรมคืนคุณธรรมสู่ห้องเรียน โดยบูรณาการกิจกรรมคืนคุณธรรมสู่ห้องเรียน ร่วมกับการทำโครงการคุณธรรมของแต่ละห้องเรียนที่นักเรียนได้ร่วมกันคิดและลงมือปฏิบัติจริง ในการแก้ปัญหาร่วมกัน เพื่อให้เกิดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน นั่นคือ ประพฤติดี มีคุณธรรม

๔. นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดของพุทธนวัตกรรมการธรรมนาว่า “วัง” ยาสองเม็ดแรก และลงมือปฏิบัติกิจกรรมการทำงานเป็นทีม โดยใช้กระบวนการกลุ่ม รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีสติ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ได้แก่ การเดินแถวอย่างเป็นระเบียบ พุดจาสุภาพ ส่งงานตรงเวลา ทิ้งขยะลงถัง การรักษาความสะอาด การช่วยเหลืองานโรงเรียน การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ปิดน้ำ ปิดไฟ ปิดพัดลม เมื่อเลิกใช้งาน รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น กิจกรรมถวายเทียนจำนำพรรษา กิจกรรมวันกตัญญูปู่เฒ่า กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมการออม กิจกรรมวันสถาปนาโรงเรียน กิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ กิจกรรมการเลือกตั้งประธานนักเรียน เป็นต้น

ขั้นที่ ๕ ประเมินผลและปรับปรุง

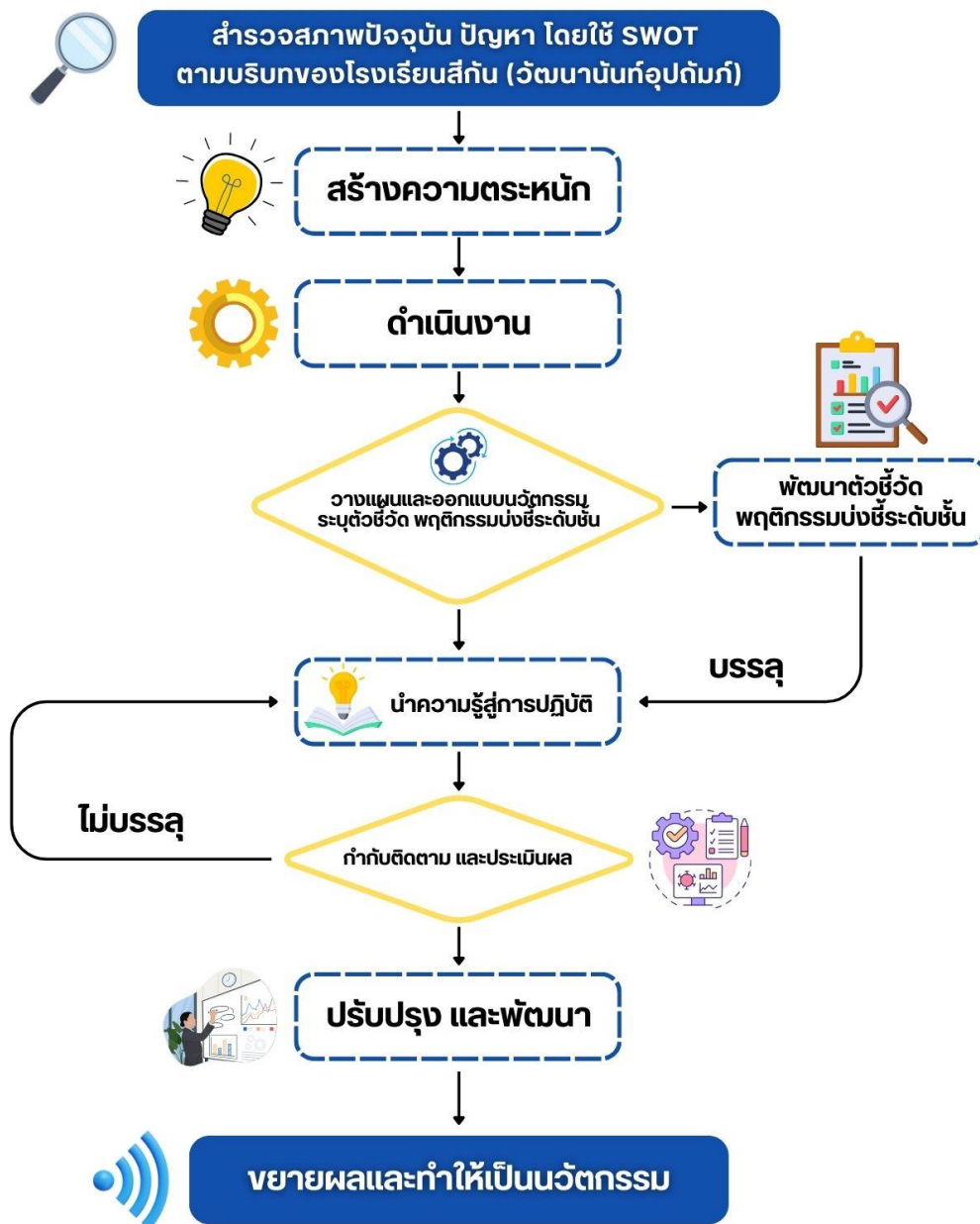
ดำเนินการประเมินผลการพัฒนาทั้งด้านพฤติกรรมนักเรียน บรรยากาศการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร โดยใช้การประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ พร้อมนำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ขั้นที่ ๖ ขยายผลและทำให้เป็นวัฒนธรรม

ขยายผลการดำเนินงานสู่เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมผลักดันให้การใช้ SEEKAN Model และธรรมนาว่า “วัง” To Me กลายเป็นวิถีปฏิบัติปกติของสถานศึกษา เกิดวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมที่เข้มแข็งและยั่งยืน

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนา

การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยนวัตกรรม SEEKAN MODEL
โดยบูรณาการพุทธรวัตกรรมการธรรมนาวา "วัง" To ME
(ยาสองเม็ดแรก)

แผนผังการดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธรวัตกรรมการธรรมนาวา “วัง” To Me (ยาสองเม็ดแรก)

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรมธรรมนาว่า “วัง” To Me (ยาสองเม็ดแรก) ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัยและการทำกรรมฐาน ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ทั้งในมิติเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. ผู้เรียนร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน

๒. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึก และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ ๑๐

๓. สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๔. สถานศึกษามีรูปแบบการดำเนินงานตามนวัตกรรม SEEKAN Model ที่บูรณาการพุทธนวัตกรรมธรรมนาว่า “วัง” To ME อย่างเป็นระบบ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน และมีเอกสารประกอบครบถ้วน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ ๑๐ เพื่อให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ เป็นพลเมืองดี เพื่อนำไปสู่เอกลักษณ์ของลูกสีกันฯ “เป็นคนดี มีปัญญา และมีจิตสาธารณะ”

๒. นักเรียนมีสติ รู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตนเอง สามารถจัดการอารมณ์ได้เหมาะสม และแสดงออกถึงความมีวินัย คุณธรรม มีจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง มีความเข้มแข็งทางจิตใจ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาและความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

๓. ครูและบุคลากรมีความตระหนักรู้ในตนเอง ใช้หลักธรรมเป็นฐานในการทำงาน การสื่อสาร และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกิดความสัมพันธ์เชิงบวกในสถานศึกษา

๔. สถานศึกษามีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความปลอดภัยทางใจ ผู้เรียนและครูรู้สึกมั่นคงอบอุ่น และมีความหมายต่อการอยู่ร่วมกัน

ผลการดำเนินงานตามนวัตกรรม SEEKAN Model ที่บูรณาการพุทธนวัตกรรมธรรมนาวา “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) สามารถบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ อย่างเป็นรูปธรรม แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติจริง และสามารถพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อขยายผลอย่างยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้ การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรมธรรมนาวา “วัง” To Me (ยาสองเม็ดแรก) ยังส่งผลต่อโรงเรียน ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานด้านผู้เรียน ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านสติ การรู้เท่าทันอารมณ์ และการกำกับตนเองเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สามารถควบคุมอารมณ์และแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต มีบรรยากาศในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความพร้อมด้านจิตใจและมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียน

๒. ผลการดำเนินงานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูและบุคลากรมีความตระหนักรู้ในตนเองมากขึ้น สามารถนำการระลึกถึงพระรัตนตรัยและการพักอารมณ์ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อุทิศดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์เชิงบวก การสื่อสารที่สร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษา สถานศึกษามีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน เป็นระบบ และสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา SEEKAN Model ทำหน้าที่เป็นกรอบการดำเนินงานที่ช่วยเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติจริง ขณะที่พุทธนวัตกรรมธรรมนาวา “วัง” To ME เป็นฐานด้านจิตใจและคุณธรรม ส่งเสริมการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ

๔. ผลการดำเนินงานด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมสถานศึกษา เกิดบรรยากาศสถานศึกษาที่เอื้อต่อความปลอดภัยทางใจ ผู้เรียน ครู และบุคลากรรู้สึกมั่นคง อบอุ่น และมีคุณค่า เกิดวัฒนธรรมองค์กร คือ “ความดีนำความรู้” ส่งผลให้การอยู่ร่วมกันเป็นไปอย่างสงบและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

๕. ผลการดำเนินงานด้านนวัตกรรมและความยั่งยืน สถานศึกษามีรูปแบบการดำเนินงานด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model ที่บูรณาการพุทธนวัตกรรมธรรมนาวา “วัง” To ME อย่างเป็นรูปธรรม สามารถสรุปเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และมีศักยภาพในการขยายผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

บทเรียนที่ได้รับ

๑. การพัฒนาคุณธรรมที่ยั่งยืนต้องเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงภายใน การบูรณาการธรรมนาวา “วัง” To ME โดยเฉพาะยาสองเม็ดแรก ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัย และการพักอารมณ์ ช่วยให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง รู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรม ส่งผลให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกิดจากความสมัครใจ ไม่ใช่การบังคับจากภายนอก

๒. นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาที่ต้องแปลงเป็นการปฏิบัติที่ชัดเจนในชีวิตประจำวัน SEEKAN Model สามารถขับเคลื่อนพระบรมราโชบายด้านการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อถูกถอดออกมาเป็นขั้นตอนการทำงานที่เข้าใจง่าย และเชื่อมโยงกับกิจกรรมจริงในห้องเรียน กิจกรรมหน้าเสาธง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำให้ครูและนักเรียนเห็นภาพเดียวกันและปฏิบัติได้จริง

๓. บทบาทของครูคือ “ผู้นำทางคุณธรรม” ไม่ใช่เพียงผู้สอนเนื้อหา ผลการดำเนินงานสะท้อนว่า เมื่อครูมีสติ ตระหนักรู้ในตนเอง และใช้หลักธรรมเป็นฐานในการสื่อสารและดูแลนักเรียน จะเกิดความสัมพันธ์เชิงบวก ลดความขัดแย้ง และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยทางใจ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมนักเรียน

๔. การขับเคลื่อนงานคุณธรรมต้องใช้ระบบบริหารจัดการที่ต่อเนื่อง การนำกระบวนการ PDCA มาใช้ร่วมกับ SEEKAN Model ช่วยให้การดำเนินงานไม่เป็นเพียงกิจกรรมระยะสั้น แต่เป็นกระบวนการพัฒนาที่มีการวางแผน การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๕. บรรยากาศที่ปลอดภัยทางใจ คือ ฐานสำคัญของการเรียนรู้และคุณธรรม เมื่อสถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อความอบอุ่น ความไว้วางใจ และการยอมรับซึ่งกันและกัน นักเรียนจะกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าปรับปรุงตนเอง ส่งผลให้การปลูกฝังคุณธรรม วินัย และจิตสาธารณะเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ

๖. การดำเนินงานด้านคุณธรรมอย่างยั่งยืนต้องยกระดับจากโครงการสู่วัฒนธรรม บทเรียนสำคัญคือ การขยายผลและทำให้การดำเนินงานเป็นวิถีปฏิบัติปกติของสถานศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน เมื่อทุกฝ่ายมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าเดียวกัน งานคุณธรรมจะไม่จบเพียงแค่การรายงาน แต่จะฝังรากอยู่ในวัฒนธรรมขององค์กรอย่างแท้จริง

ปัจจัยความสำเร็จ

การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติด้วยนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรมธรรมนาวา “วัง” To ME (ยา ๒ เม็ดแรก) ได้แก่ การระลึกถึงพระรัตนตรัย และการทำกรรมดี ส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษามีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม สะท้อนผลลัพธ์ที่ชัดเจนในหลายมิติ ดังนี้

๑. ภาวะผู้นำและนโยบายที่ชัดเจนของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารมีความเข้าใจในพระบรมราโชบายด้านการศึกษาและแนวคิด SEEKAN Model อย่างลึกซึ้ง กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมสนับสนุนทรัพยากรและสร้างขวัญกำลังใจ ทำให้การขับเคลื่อนงานคุณธรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๒. การบูรณาการหลักธรรมที่เข้าใจง่ายและปฏิบัติได้จริง การใช้พุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง” To ME โดยเฉพาะยาสองเม็ดแรก ช่วยให้ผู้เรียนและครูเข้าถึงหลักธรรมได้ง่าย นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากภายในอย่างยั่งยืน

๓. การมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และนักเรียนอย่างแท้จริง ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน ไปจนถึงการประเมินผล ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ลดการต่อต้าน และเพิ่มพลังในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมาย

๔. การใช้ SEEKAN Model ควบคู่กับกระบวนการ PDCA อย่างเป็นระบบ การดำเนินงานตามขั้นตอนของ SEEKAN Model ร่วมกับวงจร PDCA ช่วยให้การพัฒนาคุณธรรมไม่เป็นเพียงกิจกรรมเฉพาะช่วง แต่เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่มีการติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

๕. บรรยายภาคการเรียนรู้ที่ปลอดภัยทางใจและเอื้อต่อการพัฒนา สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น เอื้ออาทร และปลอดภัยทางใจ ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าปรับปรุงตนเอง และพร้อมที่จะเรียนรู้ ส่งผลให้การพัฒนาคุณธรรมเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ

๖. การสื่อสารที่ต่อเนื่องและการสร้างความเข้าใจร่วมกัน การสื่อสารแนวคิด เป้าหมาย และผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งภายในสถานศึกษาและกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย ช่วยสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่น ทำให้การดำเนินงานได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

๗. การขยายผลและการทำให้งานเป็นวัฒนธรรมองค์กร การต่อยอดผลการดำเนินงานสู่การเป็นวิถีปฏิบัติปกติของโรงเรียน ทำให้งานคุณธรรมไม่สิ้นสุดที่โครงการ แต่จะฝังอยู่ในระบบ บรรยายภาค และค่านิยมขององค์กรอย่างยั่งยืน

การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ และรางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ได้ดำเนินการการบริหารสถานศึกษา โดยการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านนวัตกรรม SEEKAN Model โดยบูรณาการพุทธนวัตกรรม ธรรมนาวา “วัง” To ME (ยาสองเม็ดแรก) ได้รับการเผยแพร่ในหลายระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ได้แก่ ๑) เผยแพร่ภายในสถานศึกษา ผ่านการประชุมครู การนิเทศภายใน กิจกรรมหน้าเสาธง และการบูรณาการในชั้นเรียน ๒) เผยแพร่ในระดับเครือข่ายและสหวิทยาเขต ผ่านการนำเสนอผลงาน ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมผู้บริหารและครูต้นแบบ ตลอดจนการศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น ๓) เผยแพร่ในระดับเขตพื้นที่และสื่อสาธารณะ ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน ช่อง YouTube และได้รับการยอมรับว่า เป็นรูปแบบของการบริหารสถานศึกษา โดยการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาที่มีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถนำไปใช้ได้จริง ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ เช่น รางวัลโรงเรียนวิถีพุทธ รางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๓ ดาว รางวัล Obec Special ระดับ ๓ ดาว ด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

รางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๓ ดาว

รางวัลคุณภาพพิเศษแห่ง สพฐ. OBEC Special ระดับ ๓ ดาว
ด้านคุณธรรม จริยธรรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๒). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Bandura, A. (๑๙๗๗). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (๒๐๐๐). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, ๑๑(๔), ๒๒๗-๒๖๘.
- Fullan, M. (๒๐๑๔). *The principal: Three keys to maximizing impact*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Kohlberg, L. (๑๙๘๑). *The philosophy of moral development: Moral stages and the idea of justice*. San Francisco, CA: Harper & Row.
- Likert, R. (๑๙๖๗). *The human organization: Its management and value*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Narada Thera. (๑๙๙๒). *The Buddha and His teachings*. Taipei: The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation.
- Rahula, W. (๑๙๗๔). *What the Buddha taught*. New York, NY: Grove Press.
- Robbins, S. P., & Coulter, M. (๒๐๑๖). *Management* (๑๓th ed.). Boston, MA: Pearson.

ภาคผนวก

กิจกรรมสวดมนต์ นั่งสมาธิในตอนเช้า หลังเคารพธงชาติ

กิจกรรมอิมบุญวันศุกร์

กิจกรรมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญต่าง ๆ

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

การประชุมภาคีเครือข่าย

การเดินแถวขึ้นห้องเรียน